

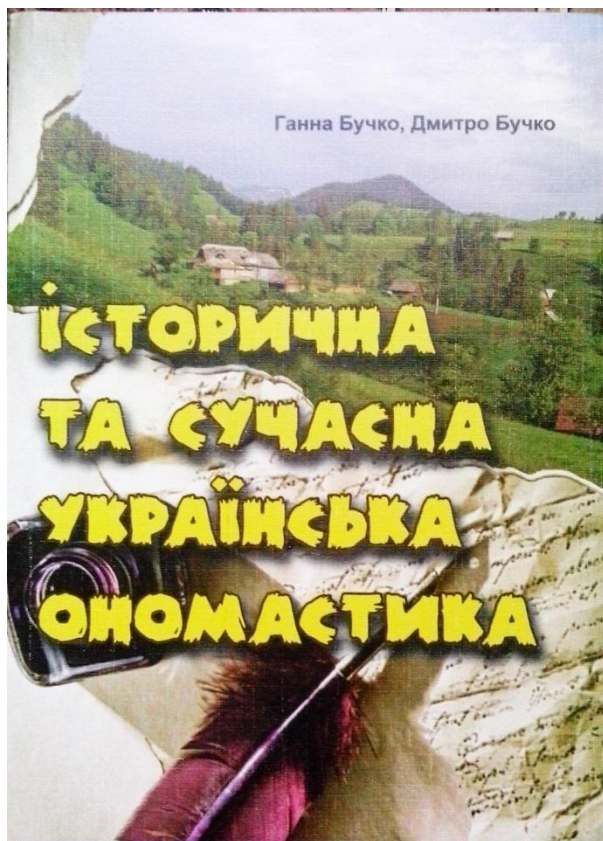
Марта МАКСИМЮК,
Буковинський державний медичний
університет,
Чернівці (Україна)
maksymjuk@ukr.net

РЕЦЕНЗІЯ НА ЗБІРНИК ПРАЦЬ:
Бучко Г., Бучко Д. Історична та сучасна
українська ономастика: Вибрані праці /
Ганна Бучко, Дмитро Бучко. – Чернівці:
«Букрек», 2013. – 456 с.

Ключевые слова: антропонимика, топонимика, наименование населенных пунктов, ойконимы, эргонимы.

Максимюк Марта. Рецензія на збірник сочинений: Бучко А., Бучко Д. Историческая и современная украинская ономастика: Избранные сочинения / Анна Бучко, Дмитрий Бучко. – Черновцы: «Букрек», 2013. – 456 с.

В книгу помещены статьи Анны Бучко и Дмитрия Бучко, ранее изданные в отечественных и зарубежных научных сборниках и периодических изданиях. Статьи посвящены актуальным проблемам украинской ономастики: происхождению, классификации, формированию и стабилизации антропонимов и ойконимов, а также принципам и способам наименования населенных пунктов.

Власні назви – це вторинні, а відповідно й молодші від назв загальних. Вони надаються конкретним об'єктам, реаліям лише тоді, коли останні (тобто об'єкти, реалії) уже мають свої загальні найменування. Саме тому оніми стосовно апелятивів видаються ніби другорядними, частковими. Можливо, власне цим пояснюється той факт, що наукове

вивчення власних назв розпочалося на кілька чи навіть кільканадцять століть пізніше від загальних. Ономастика, як наука про власні назви, стала відомою в Європі щойно в другій половині XIX – на початку XX ст.

Книга Г. Бучко та Д. Бучка «Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці» складається з двох частин. Частина перша – Антропоніміка, частина друга – Топоніміка. В кінці книги подано бібліографію до обох частин.

У книгу поміщено раніше публіковані статті, присвячені різним проблемам ономастики, передусім аналізу антропонімів та ойконімів, збір та вивчення яких стало сенсом «наукового життя» авторів. У збірнику вміщені статті українською та російською мовою, залежно від того, як вони були надруковані вперше. У збірнику підібрано статті, які, по-перше, містять важливі теоретичні узагальнення та цікавий і важливий для науки фактичний матеріал і, по-друге, публіковані в багатьох випадках у малодоступних, зокрема зарубіжних, виданнях.

У першій частині книги подано статті, що стосуються української антропоніміки. Основну увагу акцентовано на проблемах лексичної бази та словотвірної структури українських прізвищ. Фактичним матеріалом для аналізу та наукових висновків послужили переважно сучасні прізвища та архівні матеріали з території Галицької Бойківщини – давно і компактно заселеного історико-етнографічного регіону України, що відзначається відносно добре збереженим місцевим діалектом, наявніс-

тю документальних даних про поселення та його мешканців.

Зв'язок таких понять як суспільство чи, конкретніше, суспільно-господарські відносини та антропонімія, а зокрема прізвища, має неоднозначний характер. З одного боку, антропоніми, як елемент мови, витворюються у мові, але їх необхідність викликається позамовними факторами. Розвиток антропонімії завжди слідував за розвитком суспільства. На появу та формування власних назв впливають усі сторони суспільного життя: і виробнича діяльність людей, і найрізноманітніші суспільні відносини та інститути, і усі продукти духовного життя. З іншого боку, онімія, як і будь-яка лексика, жваво реагує на всі явища, що відбуваються в навколишньому середовищі, в результаті чого імена виявляються мимовільними реєстраторами явищ природи і подій, які мають місце в суспільному житті.

У другій частині книги Г. Бучко та Д. Бучка «Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці» поміщено статті з топоніміки, присвячені в основному проблемам походження, формування окремих словотвірних моделей та класифікації українських ойконімів, а також принципам номінації поселень. Ойконімний матеріал аналізується в діахронічному аспекті: подаються першофіксації назв за історичними джерелами та простежується подальша доля цих назв.

На думку авторів, для кожного виду географічних об'єктів притаманні свої, тільки йому властиві мотиви, критерії та способи надавання назви, за допомогою яких реалізуються принципи номінації. Зрозуміло, що ці принципи теж суттєво відрізняються для об'єктів природних і створених людиною.

В поодиноких випадках, зауважують автори, у публікації внесено незначні зміни порівняно з першодруком, причиною чого стала поява нових історичних джерел.

Збірник статей Г. Бучко та Д. Бучка «Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці» стане в нагоді мовознавцям, викладачам, аспірантам, учителям і студентам.

Maksymyuk Marta. REVIEW OF THE PROCEEDINGS: Buchko G., D. Buchko. The Historical and Modern Ukrainian Onomastics: Selected Works / Anna Buchko, Dmitry Buchko. - Chernivtsi: "Bukrek", 2013. - 456 p.

The book contains articles by Anna Buchko and Dmitry Buchko that were published in national and foreign scientific books and periodicals. These articles on topical issues of Ukrainian onomastics: origin, classification, formation and stabilization anthroponymy and oykonimiv and the principles and methods of nomination settlements.

For linguists, teachers and students.

Key words: *anthroponymics, toponymics, proper geographical names, oykonyms, ergonyms.*